

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1SKomp/8/2022
Identifikačné číslo spisu: 1122200703
Dátum vydania rozhodnutia: 21. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Nad'
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1122200703.1

UZNESENIE

Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v zložení z predsedu senátu JUDr. Pavla Nad'a a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., Mgr. Dušana Čima, JUDr. Jaroslavy Fúrovej, JUDr. Nory Halmovej, JUDr. Jany Haluškovej, Mgr. Michala Novotného, o návrhu Krajského súdu v Bratislave ako súdu správneho, na rozhodnutie kompetenčného sporu medzi ním a Okresným súdom Bratislava I, v spore vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 5S/26/2022 medzi žalobcom: U. I., adresa trvalého pobytu: W. XXX, XXX XX, dátum narodenia: X. U. XXXX, a žalovaným: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, takto

r o z h o d o l :

Na prejednanie veci nie je daná právomoc správneho súdu.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Žalobca sa domáha návrhom na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 25. januára 2022 podaným na Okresný súd Bratislava I, aby tento súd uložil žalovanému zákaz vyžadovať od žalobcu podrobenie sa očkovaniu proti ochoreniu COVID-19, zákaz vydať akt prikazujúci žalobcovi podrobiť sa očkovaniu proti ochoreniu COVID-19, zákaz vyžadovať od žalobcu preukázanie sa dokladom o podrobení sa očkovaniu proti ochoreniu COVID-19, povinnosť zdržať sa uloženia sankcie voči žalobcovi z dôvodu nepodrobenia sa žalobcu očkovaniu proti ochoreniu COVID-19 a zákaz diskriminovať žalobcu z dôvodu jeho nepodrobenia sa očkovaniu proti ochoreniu COVID-19.

2. Okresný súd Bratislava I listom zo dňa 26. januára 2022 postúpil predmetnú vec vedenú na tomto súde pod sp. zn. 7C/2/2022, Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu nedostatku vecnej príslušnosti. Podľa názoru tohto súdu medzi žalobcom a žalovaným je verejnoprávny vzťah, v ktorom by mal konať správny súd v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1KO/25/2018, zo dňa 4. decembra 2018.

3. Krajský súd v Bratislave predložil listom zo dňa 10. februára 2022 vec v súlade s § 18 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej len SSP) kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len Kompetenčný senát) z dôvodu, že predmetná vec nepatrí do správneho súdnictva. Podľa názoru tohto súdu správne súdy nemajú právomoc na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca zároveň nikde neuvádza, že by bol účastníkom administratívnoprávneho konania.

II.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v účinnom znení (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

III.

4. Kompetenčný senát vo svojich predošlých rozhodnutiach vyslovil záver, že konania, v ktorých sa žalobca domáha vydania neodkladného opatrenia, nie je možné prejednať v rámci správneho súdnictva. Uvedené platí bez ohľadu na charakter právnych vzťahov, ktoré sú predmetom daných konaní. Je to z dôvodu, že neodkladné opatrenie je procesný inštitút, ktorý je možné využiť len v konaniach podľa CSP.

5. V ďalšom odôvodnení kompetenčný senát odkazuje na jeho uznesenie, sp. zn.: 1Skomp/6/2021, zo dňa 8. decembra 2021, v ktorom sa okrem iného uvádza:

Ak ... je predmetom konania právo alebo povinnosť, ktoré majú svoj základ nie v hmotnom, ale výlučne v procesnom práve, potom nemožno hovoriť o súkromnoprávnom spore alebo súkromnoprávnej veci. Procesné právo ako také totiž nie je ... súčasťou súkromného práva, a tak právne vzťahy, ktoré zakladá, nemožno považovať za súkromnoprávne vzťahy. Takým prípadom je aj neodkladné opatrenie, ktoré je procesným inštitútom upraveným v § 324 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuztena>> a nasl. CSP. Právo na nariadenie neodkladného opatrenia nemá svoj pôvod v hmotnom práve, ale len v citovaných ustanoveniach procesného práva, v ktorom sú upravené aj jeho predpoklady (§ 325 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuzteni>> ods. 1 CSP) a obsah (§ 325 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuzteni>> ods. 2 CSP). Predmetom konania o neodkladnom opatrení tak nie je súkromnoprávny spor ani iná súkromnoprávna vec, ale procesný nárok navrhovateľa na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenia ako osobitný procesný prostriedok neodkladnej ochrany práva.

Pri posudzovaní otázky, či konanie o neodkladnom opatrení má patriť do právomoci civilného súdu alebo správneho súdu, alebo iného orgánu verejnej moci, tak nie je rozhodujúca povaha samotného hmotnoprávneho vzťahu, na ktorého ochranu má navrhované neodkladné opatrenie slúžiť, ani navrhovaný obsah samotného neodkladného opatrenia. Rozhodujúce je, že neodkladné opatrenie je procesný inštitút upravený CSP, o ktorom rozhoduje vždy okresný súd (§ 324 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuztena>> ods. 2 CSP). Naopak, SSP neupravuje ani neodkladné opatrenie, ani podobne široký procesný prostriedok dočasnej ochrany účastníka. Inštitút odkladného účinku správnej žaloby (§ 182 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgixhaylsmftxeylgfuytqmqa>> až § 189 SSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgixhaylsmftxeylgfuytqoi>>) nie je takým inštitútom; nejde totiž o samostatný procesný nárok, ale len o rozšírenie účinkov, ktoré sú inak s podaním správnej žaloby spojené. Správne súdy tak nemajú právomoc konať o neodkladnom opatrení podľa § 324 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuztena>> a nasl. CSP.

V tu prerokúvanej veci sa navrhovateľ celkom zreteľne domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 324 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuztena>>

view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgaxhaylsmftxeylgfuztena> a nasl. CSP. ...správny súd podľa § 2 ani podľa § 6 SSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgixhaylsmftxeylgfu3a>> nemá právomoc na rozhodovanie o neodkladných opatreniach ani inom podobnom procesnom prostriedku ochrany.

Právomoc na konanie o neodkladných opatreniach ako procesnom prostriedku má vo všeobecnosti súd podľa CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>. To však samo osebe neznamená, že ak sú splnené podmienky § 324 a 325 ods. 1 CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>, súd môže vydať neodkladné opatrenie s akýmkoľvek obsahom alebo na ochranu akéhokoľvek práva. ... Obdobne z § 336 a 337 CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>> možno vyvodiť záver, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len vtedy, ak povinnosť, ktorá sa ním ukladá, môže mať vecný súvis s následnou žalobou vo veci samej. Použitie formulácie „žaloba vo veci samej“ evokuje, že neodkladné opatrenie možno nariadiť len v súvislosti s takou vecou (samou), na ktorej prejednanie je daná právomoc súdu podľa CSP. Tieto okolnosti však nie sú určujúce pri posudzovaní, či správny súd má právomoc na konanie o neodkladnom opatrení. Naopak, sú rozhodné pri posudzovaní otázky, či v danej veci možno nariadiť neodkladné opatrenie práve s navrhovaným obsahom práve voči danému žalovanému (povinnej strane) a práve na ochranu toho práva, ktoré je označené v návrhu. Skúmanie týchto okolností je však úlohou civilného súdu, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodovať.

IV.

6. S ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodol kompetenčný senát spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

7. Toto uznesenie prijal kompetenčný senát jednomyseľne.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.